Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

# BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn. 30 maja 1931 roku. 452.

## Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

Kronika.



-----oooo0ooooo-----

---ooo0§0ooo---

## II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

### Kronika. Litwy

**Handel zagraniczny w latach 1924 - 1930.**

Jak podaje "Tautos Ukis" /Nr.4/, eksport i import Litwy dzieli się zgrubsza na 5 grup: 1/ żywe zwierzęta, 2/artykuły spożywcze, 3/surowce i półfabrykaty. 4/ wyroby gotowe, 5/ złoto i srebro.

Według statystyki import tych artykułów przedstawiał się następująco w tys.litów:

| | 1924. | 1925. | 1926. | 1927. | 1928. | 1929. | 1930 r. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I. Żywe zwierzęta. | 1.061,6; | 1.187,2; | 86,9; | 134,5; | 89,3 | 89,3; | 289,3 |
| II. Artykuły spoż. | 37.591,1; | 57.924,2; | 44.797,6; | 48.952,2; | 50.749,6; | 55.681,8; | 38.866,9 |
| III. Surowce i półfabr. | 41.722,7; | 56.506,7; | 64.726,4; | 71.648,8; | 78.166,5; | 84.922,1; | 84.239,1 |
| IV. Wyr.got. | 126.156,4; | 134.674,7; | 128.280,9; | 144.866,6; | 161.819,5; | 165.476,0; | 188.948,7 |
| V. Złoto i srebro. | 0,2; | 2.410,0; | 2.896,0; | 91,9; | 266,2; | 253,2; | 0,1 |

Pierwsza grupa obejmuje jedynie bydło rasowe, gdyż bydło nierasowe obłożone jest tak wysokiem cłem, iż import jego się nie opłaca.

Grupę piątą stanowią różne operacje walutowe. Drogich metali i wyrobów z nich do Litwy wwozi się niewiele.

W 1924 i 1925 r. pierwszą grupę stanowiły przeważnie konie i bydło. W 1924 r. do Litwy wwieziono koni za 757.000 lt., bydła za 11.000 lt., w 1925 r. koni za 600.000 lt./699/ szt./, bydła za 315.000 lt./964/ szt./ W 1926 r. koni wwieziono za 9.000 lt./14 szt/, bydła za 35.000 lt./81 szt./. W 1927 r. koni za 59.000 lt./28 szt/ i bydła za 29.000 lt. /26/ szt./. W 1928 r. koni za 28.000 lt./29 sz./, bydła za 24.000 lt./20 szt./. W 1929 r. koni za 13.000 lt./11 szt./, bydła 43.000 lt./43 szt./. W 1930 r. koni za 12.000 lt./7 szt./ bydła za 239.000 lt./158 szt./.

Wwóz nierogacizny i ptactwa przedstawia się słabo.

Główne pozycje w drugiej grupie zajmowały cukier, sól, śledzie, żyto, ryż, owoce południowe i t.p.

| | | 1924. | 1925. | 1926. | 1927. |
|---|---|---|---|---|---|
| Cukier. | wart.w tys.lt. | 14.359,2 | 18.787,5 | 17.774,9 | 20.534,4 |
| | Ilość w to | 14.452,5 | 19.802,6 | 21.762,4 | 23.170,6 |
| Śledzie. | wart.w tys.lt. | 5.688,4 | 9.569,6 | 8.306,3 | 9.117,4 |
| | ilość w to. | 1.073,1 | 15.943,5 | 14.244,8 | 15.548,0 |
| Sól. | wart.w tys.lt. | 2.201,2 | 2.322,9 | 3.238,2 | 2.841,5 |
| | ilość w to. | 26.575,3 | 24.448,5 | 33.373,8 | 29.856,1 |
| Żyto | wart.w tys.lt. | - | 8.099,8 | 621,8 | 955,7 |
| | ilość w to. | - | 14.637,7 | 1.430,8 | 2.330,7 |
| Ryż | wart.w tys.lt. | 1.543,6 | 1.929,5 | 1.364,7 | 1.791,2 |
| | ilość w to. | 1.883,2 | 2.386,3 | 1.669,2 | 2.131,9 |
| Owoce połudn. cytryny. | wart.w tys.lt. | - | 673,3 | 701,5 | 868,1 |
| | ilość w to. | - | 495,0 | 612,4 | 772,0 |

| | | 1928. | 1929. | 1930. |
|---|---|---|---|---|
| Cukier. | wart.w tys.lt. | 19.671,1 | 17.158,9 | 14.532,0 |
| | ilość w to. | 24.948,3 | 27.031,1 | 31.223,8 |

| | | 1928. | 1929. | 1930 |
|---|---|---|---|---|
| Cukier | wart.w tys.lt. | 19.671,1 | 17.158,9 | 14.532,0 |
| | ilość w to. | 24.948,3 | 27.831,1 | 31.223,8 |
| Sledzie. | wart.w tys.lt. | 8.754,3 | 11.057,2 | 9.404,2 |
| | ilość w to. | 14.596,3 | 18.351,0 | 15.411,0 |
| Sól. | wart.w tys.lt. | 2.368,2 | 2.282,7 | 2.039,8 |
| | ilość w to- | 26.345,5 | 30.727,5 | 30.811,8 |
| Żyto | wart.w tys.lt. | 3.424,3 | 5.806,7 | 4,3 |
| | ilość w to. | 7.675,1 | 13.596,1 | 7,5 |
| Ryż | wart.w tys.lt. | 2.196,7 | 1.795,8 | 819,8 |
| | ilość w to. | 2.878,8 | 2.414,7 | 1.418,6 |
| Owoce połudn.i cytryny. | wart.w tys.lt. | 946,1 | 1.086,7 | 1.920,6 |
| | ilość w to. | 746,5 | 766,7 | 1.585,8 |

Niektóre pozycje importu dałyby się zredukować. Po uruchomieniu cukrowni, zmniejszyłby się import cukru, a wyrzucone za to obecnie zagranicę pieniądze zostałyby użyte w rolnictwie. Możnaby też zmniejszyć import śledzi, zastępując je rybą, import ryżu - zastępując go innemi zbożami. Import zbóż i mąki powinien zupełnie zniknąć.

Import trzeciej grupy surowców i półfabrykatów, przedstawiał się następująco:

| | | 1924. | 1925. | 1926. | 1927. |
|---|---|---|---|---|---|
| Nawozy. | Wart.w tys.lt. | 5.989,6 | 8.829,9 | 9.408,3 | 12.235,9 |
| | ilość w to. | 52.355,9 | 67.206,4 | 61.949,3 | 81.314,2 |
| Węgiel kam. | Wart.w tys.lt. | 8.786,9 | 8.450,5 | 10.898,5 | 12.207,1 |
| | ilość w to. | 149.754,6 | 138.655,6 | 165.695,7 | 198.897,1 |
| Żelazo. | Wart.w tys.lt. | nieozna- | 5.999,7 | 5.135,7 | 5.330,8 |
| | ilość w to. | czone. | 15.869,6 | 14.997,6 | 15.848,0 |
| Nafta. | Wart.w tys.lt. | 2.798,3 | 3.069,9 | 4.348,4 | 4.921,5 |
| | ilość w to. | 11.737.9 | 13.953,6 | 17.378,4 | 16.752,9 |
| Benzyna. | Wart.w tys.lt. | 589,0 | 1.082,6 | 1.022,7 | 1.907,6 |
| | ilość w to. | 871,4 | 1.728,5 | 1.660,8 | 3.799,1 |
| Cement | Wart.w tys.lt. | nieozna- | 2.606,4 | 2.969,9 | 4.386,1 |
| | Ilość w to. | czone. | 28.619,1 | 30.637,5 | 44.501,4 |
| Tytoń w liściach | Wart.w tys.lt. | 1.449,2 | 1.910,3 | 3.033,8 | 3.377,5 |
| | ilość w to. | 712,7 | 902,4 | 998,8 | 993,9 |

| | | 1928. | 1929. | 1930 r. |
|---|---|---|---|---|
| Nawozy. | Wart.w tys.lt. | 13.255,7 | 15.459,7 | 15.780,4 |
| | ilość w to. | 96.779,5 | 103.963,7 | 115.268,9 |
| Węgiel kam. | Wart.w tys.lt. | 9.585,5 | 12.602,4 | 10.734,5 |
| | ilość w to. | 174.811,2 | 239.295,7 | 206.520,0 |
| Żelazo | Wart.w tys.lt. | 7.136,2 | 7.242,3 | 9.621,7 |
| | ilość w to. | 19.803,4 | 19.739,6 | 28.372,4 |
| Nafta | Wart.w tys.lt. | 4.672,8 | 4.634,8 | 4.554,1 |
| | ilość w to. | 16.587,8 | 16.176,8 | 18.823,8 |
| Benzyna. | Wart.w tys.lt. | 1.919,5 | 2.304,8 | 3.151,9 |
| | ilość w to. | 3.808,0 | 4.608,5 | 6.416,2 |
| Cement. | Wart.w tys.lt. | 4.684,7 | 4.588,7 | 5.827,2 |
| | ilość w to. | 46.902,1 | 50.046,7 | 63.515,6 |

| | | 1928. | 1929. | 1930 r. |
|---|---|---|---|---|
| Tytoń w | Wart.w tys.lt. | 3.199,0 | 3.776,2 | 3.217,1 |
| liściach. | ilość w to. | 1.087,6 | 1.236,4 | 936,8 |

Z trzeciej grupy możnaby przedewszystkiem zmniejszyć import superfosfatu, gdyż w Kłajpedzie została uruchomiona fabryka tego produktu, które może obsłużyć całą Litwę. Pozycję cementu należałoby zupełnie zlikwidować i wyrabiać cement w Litwie. Niepotrzebnie również wyrzuca się zagranicę miljony za tytoń, który sprowadza się przeważnie w takim gatunku, jaki można wyprodukować w Litwie. Należałoby podnieść cło na tytoń, a te kilka miljonów litów, które obecnie wyrzuca się zagranicę, przypadłyby rolnikom.

Największą i najznaczniejszą grupę stanowią wyroby gotowe. Składa się jednak ona z tak wielu i tak różnych pozycyj, że nawet częściowa jej analiza i charakterystyka przedstawia wielkie trudności. Jest to grupa przemysłowa. Przemysł litewski jest bardzo słaby, toteż niemal wszystkie produkty przemysłu Litwa sprowadza z zagranicy. Można więc tylko zrobić przegląd większych pozycyj, albo ciekawszych:

| | 1924. | 1925. | 1926. | 1927. | 1928. | 1929 | 1930. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Tkaniny tys.lt. | 45.160,9; | 40.902,3; | 41.811,4; | 45.561,6; | 42.265,9; | 39.848,5; | 50.953,2; |
| Przędza tys.lt. | 3.048,6 | 3.507,9 | 4.134,4 | 5.328,8 | 6.032,3 | 7.449,2 | 12.019,2 |
| Papier tys.lt. | 4.373-1 | 5.879,9 | 5.708,8 | 5.973,7 | 6.782,5 | 7.208,9 | 7.463,6 |
| Ilość w to | 3.986,0 | 5.200,0 | 4.191,6 | 4.672,8 | 5.063,8 | 5.277,8 | 5.499,5 |
| Wyr.trykot.tys.lt. | nieozn. | 7.077,3 | 5.682,8 | 6.584,9 | 6.553,1 | 5.192,6 | 5.661,7 |
| Obuwie,skóry tys.lt. | " | 4.998,9 | 2.169,5 | 1.540,8 | 1.326,2 | 1.369,6 | 1.368,9 |
| Samochody | 1.363,7 | 1.820,0 | 1.393,1 | 3.637,7 | 5.075,3 | 3.182,6 | 4.136,0 |

Największą pozycję stanowią tu tkaniny. Nie zmniejsza się ona mimo istnienia w Litwie siedmiu fabryk włókienniczych.

W pozycji przędzy figuruje tylko przędza bawełniana, gdyż przędzę wełnianą i jedwabną Biul.Stat. zaczął uwzględniać tylko od 1928 r.

Przędzy wełnianej w 1929 r. wwieziono za 2.4 milj.lt, w 1930 r. zgórą 2,2 milj.lt.

Przędzy jedwabnej w 1929 r. za 0,68 milj.lt. i w 1930 r.za 0,96 milj.lt. Przędza, sprowadzana do Litwy, idzie do fabryk włókienniczych.

Naogół import tkanin możnaby znacznie zmniejszyć, gdyż wiele rzeczy można wyprodukować wewnątrz kraju.-

Sprawa kredytowana rolnictwa litewskiego w ujęciu "Tautos Ukis". Jak podaje "Tautos Ukis" /Nr.4/, w ostatnich latach w Litwie zaczęto zwracać szczególną uwagę na rolnictwo. Dzięki zabiegom rządu, znacznie się podniosła produkcja płodów rolnych i wzrósł ich eksport. W związku z tem, Litwa niemal nie odczuwa światowej depresji gospodarczej. Być może przypisać to w głównej mierze należy pożyczce, która się nadarzyła w bardzo dogodnej dla kraju chwili.

Większa część tej pożyczki jest przeznaczona na kredytowanie rolnictwa. Sprawą tą zajął się Bank Ziemski, nieposiadający oddziałów na prowincji, a utrzymujący jedynie kontakt z drobnemi spółdzielniami kredytowemi. W tych warunkach racjonalny podział kredytów jest nie do pomyślenia. Obecnie bank udziela w wielu wypadkach pożyczki jedynie takim rolnikom, dla których kredyt jest zbędny, natomiast ci, dla których kredyt jest konieczny, częstokroć go nie otrzymują z powodu różnych formalności. Nie jest tajemnicą, że znacznej części kredytów udzielanych rolnikom używa się bynajmniej nie na potrzeby rolnictwa. Niektórzy rolnicy otrzymane kredyty wypożyczają od siebie na procent lub inwestytują do przedsiębiorstw. Najgorszym jednak objawem jest fakt używania większości tych kredytów nie na potrzeby produkcji, lecz konsumcji, na potrzeby wprost codzienne. Rolnicy litewscy nie umieją jeszcze odpowiednio obchodzić się z pieniędzmi.

Należałoby więc kredytów udzielać za pośrednictwem Izby Rolniczej, prywatnych organizacyj rolniczych i drobnych spółdzielni kredytowych. Instytucje te udzielałyby rolnikom nie gotówki, lecz wskazówek, porad, maszyn, bydła rasowego, nawozów i wszystkiego co jest w rolnictwie potrzebne.

Zakres działalności Izby Rolniczej należy znacznie rozszerzyć. Za mało jest bowiem agronomów, a przytem nie mają oni dokładnie ustalonego planu pracy, wskutek czego wyniki tej pracy są mało widoczne. Można zmniejszyć im płacę, a zwiększyć ich liczbę. Należy jedynie zmienić program, w myśl zasady, mniej teorji, w więcej rzeczy praktycznych.

Jednocześnie trzebaby pomyśleć o komunikacji. Zamało jest w Litwie dobrych dróg, co znacznie hamuje rozwój rolnictwa. W związku z tem część pożyczki zagranicznej należałoby użyć na ulepszenie komunikacji. Przed paru laty M-stwo Spr. Wewn. przystąpiło do akcji naprawy dróg, obecnie jednak akcja ta utknęła na martwym punkcie.

Pozatem należałoby udzielać kredytów organizacjom rolniczym "Pienocentras" i "Lietukis", które nabywałyby maszyny i odsprzedawałyby je na kredyt rolnikom. Rolnik, mając to, co mu jest potrzebne, nie wymagałby większych pożyczek długoterminowych. Wystarczyłby mu kredyt krótkoterminowy, którego udzieliłyby mu spółdzielnie kredytowe. Liczbę tych ostatnich należałoby zwiększyć.

Po przeprowadzeniu xxxxxxxxxxxx kredytów dla rolnictwa w sposób powyższy rolnicy spłaciliby swe zobowiązania o wiele łatwiej. Rolnictwoby się wzmacniało, a wówczas możnaby zwiększyć podatki i zasilić skarb państwa. Może przy tym systemie podniesienia podatków zbankrutowałoby nie jedno gospodarstwo. Jednak dotychczasowy system prowadzi się do bankructwa ogólnego.

Pożyczkę otrzymał kraj obecnie w dogodnym czasie, lecz może zwracać ją wypadnie w czasie bardzo niedogodnym. Wówczas rolnictwo znaleźć się może w bardzo ciężkim położeniu.

87